

Verwerkingsopdrachten

SOORTEN GOEDEREN

Volgende

Verwerkingsopdrachten

Vraag 1

Vraag 4

Vraag 2

Vraag 3

Vraag 1

- a) Bedenk een voorbeeld van een *niet-rivaliserend* individueel goed.
- b) Waarom kan een snelweg soms *rivaliserend* zijn?
- c) Is er bij onderwijs sprake van *uitsluitbaarheid*?
- d) Bedenk een voorbeeld van een *rivaliserend* collectief goed.

Antwoord

Opdrachten

Volgende

Antwoord vraag 1

De leerling moet in deze opgave eigen antwoorden aandragen, waarbij bij de beoordeling van de verschillende goederen begrippen als uitsluitbaarheid en rivaliteit gehanteerd moeten worden.

Vraag 2

Bewoners van de Kerkstraat moeten na Koningsdag òf zelf de rommel in hun straat opruimen òf samen € 100,- betalen om de buurtjongens te laten schoonmaken òf de troep laten liggen.

Er is hier sprake van negatieve externe effecten van Koningsdag voor de bewoners van de Kerkstraat. Afval op straat is namelijk voor de bewoners niet wenselijk.

De bewoners besluiten samen € 100,- te betalen om de jongens te laten opruimen. In de Kerkstraat staan vier huizen. Op nummer 1 woont een man alleen, op nummer 2 een ouder echtpaar zonder kinderen, op nummer 3 een gezin, bestaande uit een vader, moeder en vier kinderen en op nummer 4 een jong stel met een baby. Hun jaarinkomens zijn respectievelijk € 90.000,-, € 50.000,-, € 40.000,- en € 60.000,-

Beantwoord de volgende vragen:

- Als de kosten voor het schoonmaken evenredig verdeeld worden met het aantal mensen per huishouden, hoeveel moet elke huiseigenaar dan betalen? Welke huiseigenaar wordt in dit geval het zwaarst belast?
- Als de kosten voor het schoonmaken evenredig verdeeld worden met het jaarinkomen, hoeveel moet dan elke huiseigenaar betalen? Welke huiseigenaar wordt in dit geval het zwaarst belast?
- Voor welke verdeling van kosten zou je kiezen? Geef argumenten voor je keuze.
- Denk je dat de bewoners zelf overeenstemming zullen bereiken over de verdeling van de kosten? Beargumenteer je standpunt.
- Bedenk een eigen oplossing voor dit afvalprobleem en voor de wijze waarop de kosten over de bewoners verdeeld moeten worden. Geef de positieve en negatieve punten van je voorstel aan en geef ook aan waarom je voor dit voorstel gekozen hebt.

Antwoord

Volgende

Opdrachten

Antwoord vraag 2

- a) Totaal 12 bewoners, dus de bewoner van nummer 1 betaalt $(1/12) \times \text{€}100 = \text{€} 8,33$, nummer 2 $(2/12) \times \text{€} 100 = \text{€} 16,67$, nummer 3 $(6/12) \times \text{€} 100 = \text{€} 50$, nummer 4 $(3/12) \times \text{€} 100 = \text{€} 25$. Huiseigenaar van nummer 3 wordt het zwaarst belast.
- b) Het totale jaarinkomen is $\text{€} 240.000$, dus de bewoner van nr. 1 betaalt $(90.000/240.000) \times \text{€} 100 = \text{€} 37,50$, nummer 2 $(50.000/240.000) \times \text{€} 100 = \text{€} 20,83$, nummer 3 $(40.000/240.000) \times \text{€} 100 = \text{€} 16,67$, nummer 4 $(60.000/240.000) \times \text{€} 100 = \text{€} 25$. Huiseigenaar van nummer 1 wordt het zwaarst belast.
- c) Eigen keuze met motivatie
- d) Eigen keuze met motivatie
- e) Uitwerking van je voorstel

Vraag 3

	Niet-rivaliserend	Rivaliserend
Niet-uitsluitbaar	<i>Collectieve goederen</i> Defensie, dijken, schone lucht	<i>Gemeenschappelijke goederen</i> Vis in de zee
Uitsluitbaar	<i>Club goederen</i> Kabel-tv, computer software	<i>Individuele goederen</i> Voedsel, kleding, auto's

- Bedenk zelf een voorbeeld van clubgoederen en van individuele goederen
- Is onderwijs uitsluitbaar en rivaliserend? Licht je antwoord toe
- Beantwoord de vraag tot welk type de volgende goederen behoren volgens bovenstaande indeling:
 - Gezondheidszorg
 - Kennis
 - Politie
 - Internet
 - Canal+
 - Straatverlichting
 - Bruggen
 - Rechtspraak
 - bewegwijzering

Volgende

Antwoord

Opdrachten

Antwoord vraag 3

- a) Eigen antwoord.
- b) Dit is een goed/dienst waarbij het wel mogelijk zou zijn om het goed individueel te leveren (je kunt het individuele gebruik van onderwijs vaststellen) en een bijbehorende prijs te berekenen (bijv. schoolgeld zoals dat op particuliere scholen betaald moet worden). Het goed is bij een klassikale uitleg niet rivaliserend, omdat het gebruik van het goed door één persoon de beschikbaarheid van het goed voor anderen niet verkleint. Op het moment dat klassen te groot worden (volle klassen) of er individuele vragen worden gesteld is, gaat de aandacht voor de een wel ten koste van de ander en is dus wel rivaliserend.
- c) In de beantwoording gaat het erom dat de begrippen deelbaar (kan iemand van het gebruik worden uitgesloten / kan het individuele gebruik worden vastgesteld) en rivaliserend op een juiste wijze toegepast kunnen worden.

Vraag 4

Den Haag - Het kabinet heeft besloten met ingang van 2011 kilometerheffing in te voeren. Eerst gaan vrachtwagens betalen per gereden kilometer, een jaar later gaat dit – gefaseerd – voor personenauto's gelden. De wegenbelastingen en aanschafbelastingen (bpm) worden geleidelijk afgebouwd.

Minister Eurlings (Verkeer) vindt besluit over rekeningrijden per 2011 'een doorbraak'. (ANP)

Het betalen per kilometer is eerlijk en helpt in de strijd tegen de files, verkondigde Verkeersminister Eurlings vrijdagavond na afloop van de ministerraad. 'En dit systeem maakt Nederland ook nog een beetje schoner', zei hij over de 'positieve milieueffecten' die de heffing teweeg kan brengen.

Eurlings legde de nadruk op de 'eerlijkheid' die dit systeem biedt: de automobilist gaat betalen naar gebruik. Zo zou de minister zelf, die ooit als Europarlementariër jaarlijks 60 duizend kilometer aflegde, meer betalen dan zijn grootmoeder die 500 kilometer per jaar reed.

Via de kilometerheffing ('dus niet 'betollen' of rekeningrijden') betaalt de automobilist straks naar plaats, tijd en milieukenmerken – de vervuiler betaalt.

- Zijn snelwegen volgens bovenstaand krantenartikel zowel uitsluitbaar als rivaliserend? Verklaar je antwoord.
- Beschrijf de rol die de overheid heeft bij de aanleg en het onderhoud van snelwegen?
- Leg uit waarom de overheid deze rol op zich neemt.

Antwoord

Opdrachten

Antwoord vraag 4

- a) Ja, door kilometerheffing kun je voor snelwegen een individuele prijs bepalen omdat het individuele gebruik kan worden vastgesteld. Bovendien leidt het gebruik van snelwegen door één auto tot minder beschikbaarheid van snelwegen door andere auto's. (Het vergroot de kans op files.). NB. Op minder drukke momenten en op minder drukke wegen is het gebruik veel minder rivaliserend.
- b) De overheid zorgt zelf voor aanleg en onderhoud van snelwegen of geeft particuliere bedrijven de opdracht dit te doen. Daarnaast zorgt ze voor de financiering.
- c) De overheid wil ervoor zorg dragen dat de kwantiteit en kwaliteit van snelwegen gewaarborgd is. Het belang van snelwegen voor de Nederlandse economie is te groot om de productie ervan aan het marktmechanisme over te laten. Ook zijn de kosten voor aanleg en onderhoud van snelwegen zeer hoog en is individuele betaling op dit moment niet mogelijk.